

Ю Несбьо

ЛЕОПАРД

СКАНДИНАВСЬКИЙ ГОСТРОСЮЖЕТНИЙ
РОМАН

ХАРКІВ
«Фоліо»
2018

ЧАСТИНА ПЕРША

Розділ 1

Гіпоксія

Вона прокинулась. Закліпала очима в непроглядній темряві. Широко роззявила рота й почала дихати носом. Знову кліпнула. Відчула, як щогою потекла сльоза, розчиняючи сіль уже випланих сліз. Але ковтнути слину не змогла, у роті пересохло. Щоки ніби щось надимало зсередини. Здавалося, ніби через оте чужорідне тіло у її роті голова от-от вибухне. Але що ж воно таке? Найперше, що спало на думку, — їй знову хотілося забутись. Провалитися в теплу й темну безодню. Ін'єкція, яку їй зроблено, досі діяла, але вона знала: біль скоро повернеться, от-от повернеться, в голові відчувались повільні, глухі удари — кров, пульсуючи, проштовхувалась крізь мозок. Та де той чоловік? Чи він зачався позаду? Вона затамувала подих, прислухалась. Ніби ніде нічого, але в кімнаті таки хтось є. Наче поряд причаївся леопард. Кажуть, леопард підкрадається так безшумно, що може підійти до тебе зовсім

близько, і навіть дихати так, щоб дихати з тобою в одному ритмі. Ти затамовуєш подих — і він затамовує. Їй навіть здалося, що вона відчуває його тепло. Чому він вичікує? Вона знову видихнула. Здалося, що тієї ж миті відчула на потилиці чиєсь дихання. Розвернувшись, вона вдарила, але в порожнечу. Зіщулилась. Сховатися в маленький клубочок... Марна річ.

Скільки вона пролежала отак непритомною?

Ліки подіяли миттєво. Усе тривало лише якусь частку секунди. Утім, і цього вистачило, щоб вона відчула. Це було як обіцянка того, що на неї чекає.

Чужорідне тіло, що лежало перед нею на столі, було завбільшки з бильярдну кулю. Зроблене з блискучого металу, поцятковане маленькими дірочками, геометричними фігурами й якимись знаками. З однієї дірочки звисала червона мотузка з петелькою на кінці, це мимоволі повертало на думку про Різдво й про ялинку, яку належало прикрасити до свята у батьківській оселі, 23 грудня, за сім днів. Усіма отими блискучими кульками, маленькими гномами, кошичками, свічками й норвезьким прапорцем. А за вісім днів співати різдвяного псалма — *Deilig er jorden*¹ — й спостерігати, як у племінників засяють очі, коли вони розпаковуватимуть її подарунки. Тепер би вона вчинила геть інакше. Усе було б по-іншому. Як би вона наповнила прожиті дні — радістю, диханням і любов'ю. Місця, які лише проминала,

---

¹ Яка чудова земля.

збираючись колись їх відвідати. Чоловіки, яких зустрічала, й той, кого ще лише мала зустріти. Плід, від якого звільнилася сімнадцятирічною, і діти, ще не народжені нею. Дні, які вона змарнувала, гадаючи, що попереду — ціла вічність.

Але всі думки кудись зникли, бо перед нею з'явився ніж. І чийсь украдливий голос промовив, що вона має взяти цю кулю до рота. І вона взяла, бо куди ж дітися. Серце шалено калатало, та вона роззявила рота якомога ширше і проштовхнула кулю досередини, тепер мотузка звисала у неї з рота. Від металу в роті з'явився гірко-солоний присмак, як від сліз. А потому голову їй нахилили назад, і шкіру обпекло сталлю, коли до горла приклали ножа. Кімнату й стелю освітлював ліхтарик, що його притулили до стіни в одному з кутків. Сірий голий бетон. Окрім ліхтарика, у кімнаті стояв ще й білий пластиковий стіл, два стільці, дві порожні пивні пляшки й двоє людей. Він та вона. Вона відчула запах шкіряної рукавички, коли він вказівним пальцем ледь смикнув за червону петельку на мотузці, яка звисала з її рота. За мить її голова ніби вибухнула.

Куля збільшилася й тепер роздирає їй горлянку зсередини. Вона намагалася роззявити рота якомога ширше, але намарне — тиск не змінився. Він зосереджено й зацікавлено вдивлявся в її роззявленого рота, як ото зубний лікар перевіряє, чи правильно поставлені брикети. Він ледь усміхався, отже, вдоволений.

Язиком вона намацала в кулі якісь шпичаки, саме вони тиснули на піднебіння, чутливу слизову оболонку, ясна, язичок. Вона силкувалася щось промовити. Він терпляче слухав

нерозбірливі звуки, що виривалися з її рота. Кивнув, коли вона знеможено вмовкла, й витягнув шприц. Зблиснула крапелька на кінчику голки у світлі кишенькового ліхтарика. Він прошепотів їй у саме вухо:

— Не чіпай мотузку.

А потому вколів її в шию збоку. І вона знепритомніла.

Кліпаючи очима в темряві, вона дослухалася до свого зляканого дихання.

Треба щось робити.

Вона обіперлася долонями об сидіння стільця, вогке й холодне від її власного поту, й підвелася. Ніхто їй не завадив.

Вона подріботіла кілька метрів, поки не нашттовхнулася на стіну. Прощкутильгала уздовж стіни, далі була якась гладенька, холодна поверхня. Металеві двері. Сіпнула за сув. Двері не відчинилися. Замкнута на ключ. Звісно, замкнута, на що вона сподівалася? Їй почулося: сміється хтось — насправді чи в її голові? Де той чоловік? Чому він затіяв з нею цю гру?

Треба негайно діяти. Але спочатку обмізкувати. Вочевидь, треба позбутися цієї огидної кулі, бо від болю вона от-от схибнеться. Великий і вказівний пальці намацали шпичаки. Спробувала якось просунути пальця під один з них. Марно. Напав панічний кашель — вона задихалася. Через оті кляті шпичаки горло набрякло зсередини, й вона могла задихнутися щомиті. Шалено затарабанила у зачинені двері, силкувалась закричати, але металева куля заглушувала звуки. Вона здалася. Притули-

лася до стіни. Прислухалася. Вчувається чи вона справді чує чийсь вкрадливі кроки? Невже він ходить кімнатою, граючись з нею у піжмурки? Чи це її власна кров пульсує у вухах? Намагаючись перемогти біль, вона стиснула рот. Щойно вона спромоглася загнати шпичаки назад у кулю, як вони знову вискочили назовні й змусили широко роззявити рота. Куля наче стала залізним серцем, частиною її власного ества.

Одначе — не сидіти ж отак! Треба поміркувати.

Пружини. Під шпичаками — пружини.

Шпичаки вилізли, коли він смикнув за мотузку.

«Не чіпай мотузку», — сказав він.

Чому? Що трапиться?

Вона помацала стінку. Від бетонної підлоги здіймалася холодна сирість. Знову схотілося закричати, але вона не наважилася. Тиша. Мовчання.

Де слова, які вона мала би сказати всім, кого любить? Натомість — тиша, мовчання.

Немає виходу, просто немає. Вона — наодинці з собою й цим несамовитим болем, і голова от-от вибухне.

«Не чіпай мотузку».

А може, треба таки смикнути за неї, й шпичаки втягнуть-ся в кулю, й біль минеться?

Думки снували колами. Скільки вона вже тут? Дві години? Вісім? Двадцять хвилин?

Якби лише все було так просто — смикнути за мотузку, та й по тому. Чому ж вона досі не смикнула? Лише через те, що отой навіжений заборонив їй? Можливо, це якась пекельна гра — змусити її терпіти цей скажений біль? Чи сенс гри

в тому, щоб вона, нехтуючи заборонаю, все-таки смикнула за мотузку, щоб... трапилось щось жахливе. Але що може трапитись? Що це за кулька?

Звісно, це гра — жорстока гра. Її втягнули в неї силоміць. Біль ставав чимраз нестерпніший, горло набрякало, ще мить — і вона задихнеться.

Замість крику вона спромоглася лише схлипнути, кліпала й кліпала очима, але сліз не було.

Пальці намацали мотузку. Вона обережно смикнула.

Певна річ, їй було неабияк прикро, що вона так і не встигла зробити бажаного. Але якби життя перенесло її раптом в якесь інше місце, будь-куди, вона б погодилась на все. Їй просто хотілося жити. Та й по всьому.

Вона смикнула за мотузку.

Із шпичаків вискочили голки. Кожна завдовжки сім сантиметрів. Чотири прошили щоки, дві встромились у верхню щелепу, дві прошили ніс, дві — підборіддя, дві проткнули стравохід, ще одна уткнулася в праве очне яблуко. Дві голки пройшли крізь заднє піднебіння, діставшись мозку. Але не це стало причиною смерті. Через металеву кулю вона була не в змозі виплюнути кров, яка ринула з ран просто в рот. Натомість кров потрапила в гортань, а звідти — в легені. Кров перестала насичуватися киснем, що спричинило зупинку серця. Отже судовий лікар у своєму звіті написав: церебральна гіпоксія, себто нестача кисню у мозку. Тобто Боргні Стем-Мюре потонула.